

Український державний університет залізничного транспорту

Кафедра «Фінанси, облік та аудит»

**ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ, ОПОДАТКУВАННЯ ФОП В УКРАЇНІ
НА ПРИКЛАДІ ПРАЦЮЮЧИХ ПІДПРИЄМЦІВ ТА ШЛЯХИ
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ, ГЛОБАЛІЗАЦІЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

Пояснювальна записка і розрахунки
до кваліфікаційної роботи

МРЕ.111.01.04 ПЗ

Виконав:

студент групи: 211-ОАО-Д24
спеціальності 071 «Облік, аудит та
оподаткування»
(роботу виконано самостійно,
відповідно до принципів академічної
добросовісності)
Васильєва О.А.

Керівник: доцент, канд. екон. наук
Орлова В.М.

Рецензент: професор, д-р екон. наук
Каличева Н.Є.

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет економічний

Кафедра фінанси, облік і аудит

Освітній рівень: магістр

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Освітня програма «Облік, аудит і оподаткування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

завідувачка кафедри,

професор, д-р екон. наук

О.Г.Кірдіна

«30» вересня 2025 року

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Васильєвій Олені Анатоліївні

1. Тема «Особливості діяльності, оподаткування ФОП і Україні на прикладі працюючих підприємців та шляхи удосконалення обліку, глобалізація в сучасних умовах», керівник Орлова Вікторія Миколаївна, канд. екон. наук, доцент затверджені розпорядженням по економічному факультету від «27» лютого 2025 року №61/2
2. Строк подання студентом закінченої роботи «10»січня 2026 року.
3. Вихідні дані до роботи: Податкова звітність за 2024; первинні документи, облікові регістри (книги обліку доходів); інформація щодо діяльності ФОП в Польщі
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): Теоретичні основи обліку та організації форми господарської діяльності, огляд діяльності ФОП, аналіз основних показників діяльності ФОП, облік, оподаткування, та методологічні засади розрахунків доходів ФОП, контроль та аудит у ФОП, шляхи вдосконалення організації обліку для ФОП на прикладі Польської моделі та диференціюванню ставок. Первинні документи, які підтверджують доходи ФОП.

5. Перелік графічного матеріалу: Аналіз фінансової діяльності за 2024 рік; Порівняння різних систем оподаткування для ФОП. Річні ліміти ЄП-доходу для платників єдиного податку для 2025. Дохід платників єдиного податку за видами та джерелами надходження. Ставки податків для ФОП на загальній системі оподаткування. Ставки податку для платників єдиного податку. Фрагмент заповнення декларації ФОП на загальній системі оподаткування . Системи оподаткування в Польщі.
6. Дата видачі завдання «30» вересня 2025 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів	Терміни виконання етапів	Примітка
Вибір теми та її затвердження	30.09.2025	
Підбір літератури та статистичних матеріалів	01.10.2025 – 10.10.2025	
Консультація з керівником щодо організації роботи	12.10.2025	
Огляд джерел інформації	13.10.2025 – 20.10.2025	
Написання чернетки першого розділу дипломної роботи	21.10.2025 – 11.11.2025	
Аналітична обробка інформації та написання чернетки другого розділу роботи	12.11.2025 – 30.11.2025	
Обробка матеріалу для написання аналітичних розрахунків третього розділу роботи	1.12.2025 – 30.12.2025	
Передзахист на кафедрі. Кінцеве оформлення роботи	10.01.26	

Студент _____ Васильєва О.А.

Керівник _____ Орлова В.М.

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота магістра включає в себе 13 слайдів презентації, 80 аркуш пояснювальної записки формату А4, що включає 8 таблиць, 40 літературних джерел.

Актуальність теми дипломної роботи полягає в необхідності комплексного дослідження особливостей діяльності та оподаткування фізичних осіб-підприємців на прикладі реально працюючих суб'єктів господарювання, а також у пошуку ефективних шляхів удосконалення облікових процесів в умовах глобалізації.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження особливостей діяльності та оподаткування фізичних осіб-підприємців в Україні на прикладі працюючих підприємців, а також розробка пропозицій щодо удосконалення системи обліку в сучасних умовах глобалізації.

Предметом дослідження виступають теоретичні, методичні та практичні аспекти обліку ФОП на різних системах оподаткування.

Об'єктом дослідження є процес обліку у підприємця ФОП, який надавав послуги програмування для компанії, яка розробляла програмне забезпечення для залізничного транспорту.

В процесі дослідження були використані наступні методи: загальнонаукові та спеціальні методи пізнання: фінансовий аналіз, порівняльний та коефіцієнтний аналіз, метод систематизації та узагальнення даних, аналітичні та статистичні методи.

Основною інформаційною базою дослідження стали теоретичні висновки і узагальнення українських та зарубіжних вчених, що містяться у монографічній, спеціальній та періодичній літературі. Для написання роботи використовувались податкова, статистична звітність, а також первинні документи, облікові реєстри, необхідні для ведення обліку ФОП.

Ключові слова: ОБЛІК ФОП, ФОП НА СПРОЩЕНІЙ СИСТЕМІ ОПОДАТКУВАННЯ, ФОП ЗАГАЛЬНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ.

ABSTRACT

The master's qualification work includes 13 presentation slides, 80 sheets of explanatory notes in A4 format, including 8 tables, 40 literary sources.

The relevance of the thesis topic lies in the need for a comprehensive study of the features of the activities and taxation of individual entrepreneurs using the example of actually working business entities, as well as in finding effective ways to improve accounting processes in the context of globalization.

The purpose of the qualification work is to study the features of the activities and taxation of individual entrepreneurs in Ukraine using the example of working entrepreneurs, as well as develop proposals for improving the accounting system in modern conditions of globalization.

The subject of the study is the theoretical, methodological and practical aspects of accounting for individual entrepreneurs in various taxation systems.

The object of the study is the accounting process of an individual entrepreneur who provided programming services for a company that developed software for railway transport.

The following methods were used in the research process: general scientific and special methods of cognition: financial analysis, comparative and coefficient analysis, method of systematization and generalization of data, analytical and statistical methods.

The main information base of the study was the theoretical conclusions and generalizations of Ukrainian and foreign scientists contained in monographic, special and periodical literature. To write the work, tax and statistical reporting, as well as primary documents, accounting registers necessary for accounting of individual entrepreneurs were used.

Keywords: ACCOUNTING FOR INDEPENDENT ENTITIES, INDEPENDENT ENTITIES ON THE SIMPLIFIED TAXATION SYSTEM, INDEPENDENT ENTITIES GENERAL TAXATION SYSTEM.

Зміст

Вступ	5
1 Теоретичні основи обліку та організації форми господарської діяльності в Україні	9
1.1 ФОП як найпростіша форма господарської діяльності. Роль ФОП для залізничного транспорту	9
1.2 Огляд діяльності ФОП	14
1.3 Аналіз основних показників діяльності ФОП	20
2 Облік, оподаткування, та методологічні засади розрахунків доходів ФОП	27
2.1 Первинний облік та узагальнення даних про доходи у ФОП	27
2.2 Оподаткування доходів ФОП, звітність	42
2.3 Заповнення звітності ФОП на різних системах оподаткування	46
3. Контроль та аудит у ФОП	52
3.1 Перевірка діяльності ФОП замість класичного аудиту	52
3.2 Контроль та перевірки ФОП	55
4. Шляхи вдосконалення організації обліку ФОП на прикладі Польської моделі та диференціювання ставок	60
4.1 Огляд польської моделі оподаткування ФОП	60
4.2 ФОП в Польщі і в Україні: основні відмінності	61
4.3 Системи оподаткування в Польщі	62
4.4 Пропозиції щодо запровадження двогрупової системи оподаткування	67
Висновки	72
Список використаних джерел	74
Додатки	

					МРЕ.111.01.04 ПЗ			
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата				
Розроб.		Васильєва О.А			Особливості діяльності, оподаткування ФОП в Україні на прикладі працюючих підприємців та шляхи удосконалення обліку, глобалізація в сучасних умовах	Літ.	Арк.	Аркушів
Перевір.		Орлова В.М.					6	76
Реценз.		Тройнікова О.М				УкрДУЗТ		
Н.контр								
Затверд.		Кірдіна О.Г.						

Перелік використаних джерел

1. Податковий кодекс України із змінами і доповненнями: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Орлова В.М., Васильєва О.А., Коровніков Б.Ю. Принципи та підходи до формування звітності різних суб'єктів господарювання: загальні моменти та відмінності- від фізичної особи до акціонерного товариства. Вісник економіки транспорту і промисловості 2025. № 92.
3. Житна, І.П. Економічний аналіз господарської діяльності підприємств: Вища школа. 2004. 346 с.
4. Бенько М.М. Інформаційні системи і технології в обліку: Навчальний посібник для вузів: 2006. 362 с.
5. Бутинець, Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. Навчальний посібник для вузів. Вип. «Рута»: 2006. 832 с.
6. . В. Клец, Д. Винокуров, Т. Войтенко, С. Томашпольський, Д. Костюк, С. Децюра, Н. Вороная, І. Хмелевський, О. Павленко, Л. Ушакова, М. Казанова, Н. Амброзьяк, Л. Солошенко, О. Марченко, М. Вишневський, Н. Адамович Сучасний податковий гайд для ФОП: 2025 р. 625 стр.
7. Грабова Н. М. Теорія бухгалтерського обліку: 2001. 266 с.
8. Грабова Р. Є. Енциклопедія бухгалтерського обліку. *Галицькі контракти*. 2004. 832 с.
9. Жадько, К.С. Бухгалтерський облік у схемах і таблицях: навчальний посібник, центр учбової літератури: 2008. 112 с.
10. Загородній, А.Г. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики: Навчальний посібник. Товариство "Знання", КОО: 2004. 377 с.
11. Кім, С. Г. Бухгалтерський облік: первинні документи та порядок їх заповнення: навчальний посібник. Центр навчальної літератури: 2004. 440 с.
12. Косміна, Р. М. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Вища школа: 2008. 255 с.

13. Кужельний, М.В. Теорія бухгалтерського обліку: навчальний посібник КНЕУ: 2011. 334 с.
14. Лень, В.С. Бухгалтерський облік в галузях економіки: навчальний посібник. Знання-Прес: 2005. 492 с.
15. Лишиленко, О.В. Теорія бухгалтерського обліку: навчальний посібник. Центр навчальної літератури: 2003. 215 с.
16. Пархоменко, В.М. Бухгалтерський облік в Україні: нормативи, коментарі. Луганськ: Промдрук ДСД Лугань, 2004. 265 с
17. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.10.2003р. № 601 із змінами та доповненнями.
18. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 02.03.2000 р. №1533-III із змінами і доповненнями. URL: <http://www.rada.gov.ua>
19. Про оплату праці: Закон України від 10.07.03 р. № 1086-IV із змінами і доповненнями: URL: <http://www.rada.gov.ua>
20. Сук, Л. К. Бухгалтерський облік: навчальний посібник: Знання. 2008. 507 с.
21. Про податок з доходів фізичних осіб: Закон України від 22.05.2003 р. №889-IV із змінами і доповненнями URL: <http://www.rada.gov.ua>
22. Чеснакова, Л. С. Бухгалтерський облік: навчальний посібник КНТЕУ. 2009. 397 с.
23. Швець, В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: навчальний посібник. Знання. 2006. 444 с.
24. Хомяк Р.Л. Бухгалтерський облік в Україні: навч. посіб. 7-ме вид., доп. і перероб, Львів: «Інтелект-захід». 2008. 1224с.
25. Сопко, В. В. Бухгалтерський облік: навч. посібник. для студ. спец. «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. Тернопіль. Астон. 2009. 496с.
26. Бутинець, Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів. 8-те вид.

перероб. і доп. Житомир. ПП «Рута» 2009. 912с.

27. Швець, В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. 2-ге вид. перероб. і доп. рероб. і доп. Знання. 2006. 525 с.

28. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. 2747-IV – ст. 181, ст. 196

29. Закон України „ Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” від 08.07.2010 р. № 2464

30. Завгорський В.П. Автоматизація бухгалтерського обліку, контроль, аналізу та аудиту /В.П. Завгорський// -К: А.С.К.,2012-435 с.

31. Швець, В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. 2-ге вид. перероб. і доп. рероб. і доп. Знання. 2006. 525 с.

32. Чеснакова, Л. С. Бухгалтерський облік: навчальний посібник КНТЕУ. 2009. 397 с.

33. Чеснакова, Л. С. Бухгалтерський облік: навчальний посібник КНТЕУ. 2009. 397 с.

34. Швець, В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: навчальний посібник. Знання. 2006. 444 с.

35. Хомяк Р.Л. Бухгалтерський облік в Україні: навч. посіб. 7-ме вид., доп. і перероб, Львів: «Інтелект-захід». 2008. 1224с.

36. Чебанова Н.В. Фінансовий облік: підруч. «Академія». 2007. 702 с.

37. Малюга, Н. М. Шляхи удосконалення оцінки в бухгалтерському обліку: Теорія, практика, перспективи. Житомир: ЖІТІ. 2007. 384 с.

38. Сопко, В. В. Бухгалтерський облік: навч. посібник. для студ. спец. «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. Тернопіль. Астон. 2009. 496с.

39. Бутинець, Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності "Облік і аудит" вищих навчальних закладів. 8-те вид. перероб. і доп. Житомир. ПП «Рута» 2009. 912с.

40. Швець, В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. 2-ге вид. перероб. і доп. рероб. і доп. Знання. 2006. 525 с